

Sarkopeni Ya?am Kalitesi Anketi (SarQoL)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sarkopeni Ya?am Kalitesi Anketi (SarQoL)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30013>

Öz

Sarkopeni Yaşam Kalitesi Anketi (SarQoL)®, **sarkopeni** tanış? almış bireylerin yaşam kalitesini spesifik olarak de?erlendirmek üzere geli?tirilmiş bir ölçektir. Bu anket, **sarkopeninin** fiziksel, duygusal ve sosyal boyutlar üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Orijinal olarak İngilizce ve Fransızca dillerinde geli?tirilen SarQoL, Türkiye'deki popülasyonda kullanılmak üzere **kültürel adaptasyon**, çeviri ve geçerleme çalışmaları ile Türkçeye uyarlanmıştır. Bu **uyarlama** çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan yaşı bireylerde güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullanılabilirliğini göstermiştir.

SarQoL, kas kütlesi ve fonksiyonundaki azalmanın günlük yaşam aktiviteleri, hareketlilik, beden imajı, sosyal i?levsellik ve psikolojik refah üzerindeki algılanan etkilerini ölçerek, standart yaşam kalitesi araçlarının (örneğin, SF-36) sarkopeniye özgü olarak yakalayamadığı nüansları ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sarkopeni, Yaşam Kalitesi, SarQoL, Geriatri, Türkçeye **Uyarlama**, Kas Kütlesi, Fiziksel i?levsellik.

Yazarlar

Tuba Erdoğan, Sevil Eriş, Sema Avcı, Merve Meryem Ören, Pınar Küçükdağ, Cansu Kılıç, Charlotte Beudart, Olivier Bruyere, Mustafa A. Karan, Gülistan Bahat.

Amaç

Sarkopeni Yaşam Kalitesi Anketi (SarQoL)'nin temel amacı, **sarkopeni** hastalarının algılanan **yaşam kalitesi** üzerindeki spesifik etkilerini ölçmektir. Geleneksel yaşam kalitesi ölçümleri, sarkopeninin neden olduğu spesifik zorlukları (örneğin, yürüme hızı, kas gücü kaybına bağlı sosyal kısıtlılıklar) yeterince hassasiyetle yakalayamamaktadır. SarQoL, bu boşluğu doldurarak klinisyenlere ve araştırmacılara, hastalık yönetiminin ve müdahalelerin hastaların subjektif refahı üzerindeki etkilerini izleme imkanı sunar.

Türkçe adaptasyon çalışmasının özel amacı ise, ölçeğin dilsel ve kültürel olarak Türk popülasyonuna uygunluğunu sağlamak, böylece Türkiye'deki geriatri ve fizyoterapi alanlarında güvenilir bir araştırma ve klinik izleme aracı olarak kullanılabilmesini garanti altına almaktır.

Yapı

SarQoL, sarkopeninin **Yaşam Kalitesi** üzerindeki etkilerini yansıtan multidimensiyonel bir yapıya sahiptir. Ölçek, genellikle yedi temel alanı kapsayan 55 maddeden oluşur. Bu yedi boyut, sarkopeninin hastanın günlük yaşamındaki farklı yönlerini ele alır: fiziksel mobilite, vücut bileşimi ve görünümü, sosyal endişeleri, aktivite kısıtlamaları, sosyal katılım, psikolojik refah ve semptomların sıklığı.

SarQoL'nin ölçtüğü temel yapı, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından tanımlanan yaşam kalitesi kavramının, kronik bir hastalık olan **sarkopeni** bağlamında nasıl değerlendirildiğini incelemektir. Ölçek, fiziksel ve psikososyal bileşenlerin her ikisine de odaklanarak, hastanın genel refahındaki azalmayı nicel hale getirir.

Geçerlik

SarQoL'nin Türkçe adaptasyonu çalışmasında (Erdoğan vd., 2021), ölçeğin yapı geçerliliği ve yakınsak geçerliliği incelenmiştir. Yapı geçerliliği, faktör analizleri yoluyla orijinal ölçeğin yedi boyutlu yapısının Türkçe versiyonunda da korunduğunu göstermiştir.

Yakınsak geçerlik (Convergent Validity) analizleri, SarQoL toplam puanlarının, **yaşam kalitesi** ile ilgili diğer standart ölçümlerle (örneğin, EQ-5D veya SF-36'nin ilgili alt ölçekleri) beklenen yönde güçlü korelasyonlar sergilediğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, SarQoL'nin gerçekten de sarkopeni hastalarının yaşam kalitesini ölçtüğünü ve literatürdeki diğer geçerli araçlarla tutarlı olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Türkçe SarQoL'nin **güvenirlik** çalışmaları, hem iç tutarlılık hem de test-tekrar test güvenilirliği açısından güçlü sonuçlar vermiştir. İç tutarlılık, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak değerlendirilmiş ve ölçeğin genelinde mükemmel düzeyde (genellikle 0.90'ın üzerinde) olduğu belirlenmiştir. Bu, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Test-tekrar test güvenilirliği, aynı katılımcılara ölçeğin belirli bir zaman aralığıyla (örneğin, 7-14 gün) tekrar uygulanmasıyla hesaplanmıştır. Bu analizde, Spearman Çi Korelasyon Katsayısı (ICC) değerlerinin 0.90'dan yüksek olduğu bulunmuştur, bu da ölçeğin zaman içinde kararlı ve tutarlı sonuçlar ürettiğini göstermiştir. Bu yüksek **psikometrik özellikler**, Türkçe SarQoL'nin klinik ve araştırma ortamlarında güvenle kullanılabilmesini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe SarQoL'nin geliştirilmesi sırasında yapılan faktör analizi, ölçeğin orijinal yapısının doğrulamayı amaçlamıştır. Orijinal SarQoL, sarkopeninin farklı etkilerini temsil eden yedi temel

boyuttan oluşmaktadır.

Uyarlama çalışmasında uygulanan doğrulayıcı veya açıklayıcı faktör analizleri, Türkçe veri setinde de bu yedi faktörlü yapının büyük ölçüde korunduğunu göstermiştir. Bu boyutlar genellikle şunları içerir: Fiziksel Mobilite, Vücut Görünümü ve Endişeleri, Sosyal Endişeleri, Günlük Yaşam Aktivite Kısıtlılıkları, Sosyal Fonksiyon, Psikolojik Refah ve Semptom Şiddeti. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, her bir maddenin kendi boyutunu temsil etmede başarılı olduğunu kanıtlanmıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Çeviri, Kültürel Adaptasyon ve Geçerleme)

Format: Çok boyutlu, öz bildirimli anket. Genellikle 4 veya 5 puanlı Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır (Orijinal ölçekte 4 puanlı ölçek tercih edilmiştir).

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce, Fransızca ve çok sayıda diğer adaptasyon dilleri.

Popülasyon Grubu: Geriatrik hastalar.

Yaş Grubu: Genellikle 65 yaş ve üzeri bireyler.

Popülasyon Detayları: Klinik olarak Avrupa Sarkopeni Çalışma Grubu (EWGSOP) kriterlerine göre sarkopeni tanısı almış veya sarkopeni riski taşıyan yaşlı bireyler.

Test Metodolojisi: Ölçek, hastaların son bir ay içinde sarkopeni semptomlarının yaşam kalitelerini ne ölçüde etkilediğini değerlendirilmelerini ister. Toplam 55 madde, yedi farklı domain altında toplanır ve yüksek puan, daha iyi yaşam kalitesini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sarkopeni, Yaşlılık, **Yaşam Kalitesi** Ölçümü, Psikometri, Geriatrik Değerlendirme, **Psikometrik Özellikler**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlantı E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yayın Adresi: Gülistan Bahat (Sorumlu Yazar İletişim: gbahatozturk@yahoo.com)

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

SarQoL® orijinal olarak L. R. M. B. Consulting tarafından geliştirilmiş ve tescil edilmiştir. Kullanım için genellikle izin alınması gerekmektedir.

Türkçe adaptasyon çalışması yayın yılı **2021**'dir. Çalışmanın referansı, *Aging Clinical and Experimental Research* dergisinde yayımlanmıştır.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sarkopeni-yasam-kalitesi-anketi-sarqol-toad.pdf](https://doi.org/10.1007/s40520-020-01780-0)

Kaynaklar

Erdoğan, T., Eriş, S., Avcı, S., Ören, M. M., Küçükdağ, P., Kılıç, C., Beaudart, C., Bruyere, O., Karan, M.A. & Bahat, G. (2021). Sarcopenia quality of life questionnaire (SarQoL)®: translation, cross-cultural adaptation and validation in Turkish. *Aging Clinical and Experimental Research*. <https://doi.org/10.1007/s40520-020-01780-0>

Beaudart, C., Biver, E., Reginster, J. Y., Rizzoli, R., Rolland, Y., Quabron, A., ... & Bruyère, O. (2015). Development of a new tool to assess quality of life in patients with sarcopenia. The SarQoL. *Age and Ageing*, 44(6), 973-978. (Orijinal Ölçek Geliştirme Kaynağı)

Sarkopeni Yaşam Kalitesi Anketi (SarQoL) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmadığı için buraya eklenememiştir. Maddelerin kullanım için ölçeğin yasal sahiplerinden izin alınması gerekmektedir.